

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT)

VASUTI

SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK:

BANOVITS LÁSZLÓ ifj. GÖRGEY LÁSZLÓ ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre ——— 8 korona
Fél évre ——— 4 korona
Negyed évre ——— 2 korona

Szerkesztőseég:

Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással:

Egész évre ——— 14— kor.
Fél évre ——— 7— kor.
Negyed évre ——— 3:50 kor.

A balesetbiztosítás (18-től 60 éves korig) a *Nemzeti balesetbiztosító részvénytársaság*-nál 3000 koronára halál esetére és 3000 koronára állandó munkaképtelenség esetére szól.

Tiszteletadás.

Miskolcz, július 26.

(—y.) A multkoriban történt, hogy egy, a szolgálatból egyenruhában hazatérő vasúti altiszt az utcán felelősségre vont egy altisztgyakornokot, a miért ez nem tisztelgett előtte. Az altisztgyakornok, ki szintén egyenruhába öltözötten volt, a felhívásra kereken megtagadta a tiszteletadást azzal az indokolással, hogy az altiszt neki nem előljárója s a Szolgálati Rendtartás semmiféle tiszteletadást nem ír elő.

Bármily csekély fontosságúnak tűnik is fel ez esemény, érdemes gondolkodni felette már azért is, mert ez az eset egyike azon elég gyakorta előforduló sűrűlódásoknak, melyeket a rangkülömbőség s a szolgálati beosztás különbözősége idéznek elő a vasúti alkalmazottak között.

Ha az adott példánál szigoruan csak azt nézzük, *előirt* kötelessége lett volna-e az altisztgyakornoknak a tiszteletadás az őt megszólító altiszttel szemben, akkor azt kell mondanunk, hogy az altisztgyakornoknak joga volt olykép megtagadni a tiszteletadást, mint a hogy azt tette.

Az altiszt neki nem volt előljárója, nem is ismerte; a Szolgálati Rendtartás pedig tényleg nem ír elő tisztelgést. Joga tehát volt az altisztgyakornoknak a tiszteletadás megtagadásához, de azért eljárása *helyes nem volt*.

A Szolgálati Rendtartás paragrafusaihoz szorosán és szigoruan alkalmazkodni minden vasutasnak tartozó kötelessége. Am ez nem zárja ki azt, hogy olyasmit, a mit a vasúti rendtartás nem ír elő, a vasúti alkalmazott megtenni egyáltalán nem tartozik, mert a paragrafusokba szedett rendeleteken kívül, melyeket megtartani *muszáj*, van sok olyan iratlan szabály is, a mit megtenni *illik*. Ezek közé tartozik a kartárssal szemben teljesítendő tiszteletadás.

Az említett esetben nemcsak az udvariasság, nemcsak az illendőség kívánta volna meg a gyakornok részéről a tisztelgést, hanem megkövetelte azt főkép az *egyenruha*. Mert míg az udvariasság az idősebb pályatárs üdvözlésére kész, az illendőség a felebbvalót köszönteti, addig az egyenruhának adván meg a tiszteletadást, megtiszteljük vele *kenyeretadó intézetünket*.

Habár különböző szolgálati beosztásban működnek is az illetők, egy intézet alkalmazottai mindaketten, pályatársak a nehéz munkában, kiknek vállvetett munkálkodása egy ugyanazon ezélt szolgál, — s mégis annyira idegenek volnának egymáshoz, hogy még csak nem is köszöntik egymást még akkor sem, ha mindkettőn egyforma egyenruhában találkoznak?

Sokszor halljuk összehasonlítani a katonai fegyelmet a vasúti fegyelemmel. Ily esetek azonban, mint a milyet most tettünk szóvá, nem a legelőnyösebb világításban mutatnák be a vasutasok között fennálló fegyelmet a nagyközönség előtt. Hogyan? — kérdezhetné akárki, — hát ezek még csak nem is üdvözik egymást? Bezzeg a katonaságnál más a fegyelem!

A katonaságnál is megvan a különböző fegyvernemek közötti vetélkedés, mely gyakorta szinte ellenségeskedéssé is fajul, de azért a leghetykébb huszárkáplár is keményen megszalutálja azt a baka zugsführert, a kivel bárhol összetalálkozik.

Helyes és illő dolgot cselekedett volna az az altiszt-gyakornok, ha idősebb s rangban felette álló pályatársát tiszteletteljesen üdvözlí. Nem esett volna esorba önérzetén, mert önmagát tiszteli meg, aki megadja másnak a kellő tiszteletet.

Magyarosodjunk és magyarosítsunk.

Irta: **Ö. Papik Sándor** főellenőr.

(Folytatás és vége.)

Mindenekelőtt előre akarom bocsátani, hogy az alább elmondandókban a legjobb szándék vezérel és a mint én sem akarom senkinek az érzékenységét sérteni, ép úgy az én érzékenységemet se fogja érinteni, ha írás- vagy szóbeli botlásaimra bárki jóakarólag figyelmeztetni fog. És tanuságot fogok tenni arról is, hogy időnkint egy-egy cikkkecskében ránczba fogom szedni ezen a helyen az idegenszerű, koresszavakat és germanizáló, helytelen szókötéseket, ha bárhonnan, bárkitől származnának is.

Ezeket előre bocsájtva, ez alkalommal első sorban *Lippay Béla* főmérnök urhoz kívánok néhány megjegyzést intézni.

A „Haladás” 19-ik számában *Lippay* ur által használt „javallani” szó az én véleményem szerint koreszóképzés szülötte, abból az egyszerű okból, mert nincsen érthető, helyes gyöke; hacsak nem a „javall” lenne ez, mely esetben a „javallat” és „javallás” is tőzsgyökeres magyar főnevek lennének, ezeket a főneveket pedig ez ideig se nem olvastam, se nem hallottam. A helyes ige a „javallani” helyett a „javasolni”, melynek érthető, tőzsgyökeres magyar gyöke a

TÁRCZA.

Instancia.

Nem zugolodom, jó teremtőm —

De ez így nem mehet tovább,
Benyujtom a direkcióhoz
Az alábbi instanciát.

Minden évben egy újabb bölcső,
Minden évben egy kis gyerek. —
Hogy hová jutunk, ha ez így megy,
Azt csak az ég mondhatja meg.

A fizetésem évek óta
Épen csak azzal változott,
Hogy minden áldott elsejével
Kevesebb összeget kapok.
Konzum, adó, betegpénztár és
A drágalátos „Máyerik”
Kis fizetésem négy ötödét
Irgalmatlanul elnyelik.

És én elsején sirva nézem
A veressel irt számokat,
Hol háromból elvesznek négyet,
Ott ugyan szép kevés marad,
És hogy e csekély maradékból
Ot éves gyomornak mi jut?
Ezt süsse ki a bölcs számosztály,
Ha bölcsen kalkulálni tud!

Hogy utoljára előléptem,
Innen-onnan tíz éve lesz —
És szomorú a vigasztalás,

Hogy másnál is csak így van ez.
Mi másnak fáj, azt én nem érzem
S mi nekem fáj, nem tudja más,
De héj, tudom tapasztalásból,
Hogy mint izlik a — **koptalás.**

És busan böngézem a rangsort,
Hol annyi dicső név ragyog
S hol annyi derék kartárs mögött
A sereghajtó én vagyok.
Mögöttem már nincs senki, semmi
S mire a sor reám kerül:
A bölcsőnk hatszor kap új lakót
És hatszor ismét kiürül.

Tekintve ezt és tekintve azt,
Valamint még más okokat:
Kérem az előléptetésem,
Mert hiszen kérnem csak szabad,
Különbén is rég lefiztettem
Már én az előléptetést,
Kérdemelvén minden héten
Két-három forint büntetést.

Nem zugolodom, jó teremtőm,
De ez így nem mehet tovább,
Be kell adnom direkciónkhoz
A tervezett instanciát —
S ha kérelmem nem teljesítik
S elő — mint kell — nem léptetnek:
A vége az lesz, sztrájkba lépek
És nem lesz nálunk több — **gyerek.**

Ligeti J. kalauz.

„javas“, az ebből képzett kifogástalan főnevek pedig a „javaslat“ és „javaslás.“

Maradjunk tehát a „javasolni“ mellett.

Nem értem egész világosan, hogy miért tesz kifogást Lippay ur a „vonatot bevezetni“ kifejezés ellen, mert a „bevezetni“ kifogástalan magyar szó, nem germanizálás és utvitt értelemben elfogadható, jobb kifejezés hiányában nézetem szerint megállja a helyét, megállja pedig legalább egyelőre — míg jobb kifejezést a „vonat bevezetés“ fogalmára nem találunk — azért, mert a Lippay ur által ajánlott „beigtatni“ vagy „indítani“ szavakkal nem pótolható.

Hosszas magyarázatokba nem bocsájtkozhatom ebben a tekintetben, csak röviden azt jegyzem meg, hogy „vonatot bevezetni“, „beigtatni“ és „indítani“ három külön, önálló fogalom, a melyeknek egyike sem fedezi, egyike sem pótolja a másikat, mert a már „bevezetett“ vonatokat is le lehet mondani és mert a menetrendekbe „beiktatott“ naponkinti rendes közlekedésre kijelölt vonatok sem feltétlenül „indítandók.“

Kifogásom van azonban a „beigtatni“ szó ellen külön is azért, mert ez a szó véleményem szerint nem g-vel, hanem k-val irandó, így: *iktatni, beiktatni*. A magyar nyelvtan egyik sarkalatos törvénye ugyanis az, hogy minden szót úgy írjunk le, a hogyan kiejtjük. Kérdem már most Lippay urtól, képes-e a „beigtatni“ szót úgy kiejteni, mint

a hogyan írja, t. i. g-vel? Én nem, de azt hiszem, más sem, ha csak a „beig“ és „tatni“ szótagok között megfelelő szünetet nem tart, a mi pedig a folyékony beszédnek egyenes hátrányára van. Azt hiszem tehát, hogy erre a szóra az említett nyelvtani törvény-nél fogva érvényesülnie kell annak a másik nyelvtani törvénynek, mely szerint hasonló körülmények között a lágy hangzású mássalhangzók a követő kemény hangzású mássalhangzók előtt megfelelő kemény hangzású mássalhangzókká (a b p-vé, a d t-vé, a g k-vá sat.) változnak át.

Nem tartom helyesnek és jónak a Lippay ur által (befejező cikkének 5-ik pontja alatt) ajánlott „foglalt“ kifejezést sem, mert ha tovább füzzük az általa ki nem fejezett gondolatot, mondata bizonyosan így folytatódna: „Ertesítjük, hogy a jelentésében foglalt okok (indokok) következtében (alapján) sat.“

Igaz ugyan, hogy a jelentések tartalmazhatják az okok vagy indokok előadását vagy kifejtését, de magukat a tulajdonképeni „okokat“ és „indokokat“ semmiféle jelentés a világon nem „foglalhatja“ magában.

Ha kissé mélyebben gondolkodunk a dolog fölött, be kell látni, hogy a Lippay ur által ajánlott „foglalt“ kifejezésnél még a „felhozott“ szó is tűrhetőbb.

Ajánlok én egyébként mind a kettőnél jobb és megfelelőbb szavakat: használjuk

A halott levele.

— A „Haladás“ eredeti tárczája. —

Temetésről jövök!

Elkísértem utolsó útjára gyermekkori legjobb és legkedvesebb barátnómet. Neki már jó, mert pihen, de annál keservesebb nekem, akire itt hagyta a fájó emlékeket, könyet, bánatot, szomorúságot.

Itt tartom kezeimben az utolsó írását, egy levelet, melyet halálos ágyán adott át azzal a kérrrel, hogy csak temetése után bontsam fel.

Remegő kezekkel szakítom fel a borítékot s összeszorult szívvel olvasom a biztos vonásokkal egymás alá rótt sorokat. Ime:

„Kedves Mariskám!

A holtaknak, — ha még oly bűnösök voltak is életükben — meg szoktak az emberek bocsátani. Bocsáss meg, óh nekem is, ki ezen utolsó vallomást intézem most hozzád. Ha elgondolom, hogy midőn e sorokat olvasod, én már nem létezem többé, nem is fáj nagyon, hiszen a halál gondolatával oly régen megbarátkoztam. Folyton azon gondolkodom Isten akaratán való megnyugvással, hogy milyen jó is lesz a föld alatt.

Te egyetlen, engem szánó Mariskám! Hányszor szerettem volna kérdő tekinteteidre őszinte

feleletet adni, hányszor kísérlettem meg, de mindannyiszor csak homályos dolgokat beszélhettem, a melyek talán még rejtélyesebbé tettek előtted egész lényemet.

Most azonban, mikor oly közel vagyok az örök elmuláshoz és nincs többé, mit titkolnom, kérlek, hallgass meg az én utolsó őszinte szavaimat és értsd meg szerencsétlen barátnódet! Nem érthetlennel meg eddig engem soha, jóllehet együtt töltöttük eltünk tavaszát.

Te végigszemlélheted az élet virágait, élvezheted a nyár szépségét, az ősz gyümölcsét s az őszt után boldog meglelégedéssel fogadod a telet, melyre szebb tavasz nyílik. Én ott fejeztem be életemet, hol más csak kezd, mikor még csak reményleni lehet: az ibolya korszakánál.

Szeretlél engem, tudtam; tudtam azt is, hogy érthetlen vagyok s ezért gyűlöltek sokan. Hogy megérthess, közlöm életem rövid történetét, mi-ből eddig mitsem tudtál.

Kilencz éves voltam, mikor dadám elbeszélte életem addigi történetét. Hűvös novemberi napon születtem; sápadt, gyenge, beteges gyermek valek: édes anyámat 3 éves koromban elviszítettem. Tüdőbaj sorvasztotta el.

Apám édesanyámat soha sem szerette; folyton czivódott, zsörtölődött vele, pedig mily gyöngédséggel, mily szeretettel csüggött férjén. Apám mást szeretett. Néhány hóval édesanyám halála után nőül vette mostohámat és engem házon

az „előadott“, „kifejtett“, „elősorolt“ szavakat, ha már a szegény „felhozott“-tat minden alapos ok nélkül kegyetlenül száműzni akarjuk.

Nem tudom, hogy a befejező ezikk 6-ik pontja alatti befejezetlen mondat élén a „miután“-t mért pótolta Lippay ur „mint-hogy“-gyal, mert erre nézve a mondat befejezetlen volta miatt nem tájékozódhattam. Végképen ki akarja-e irtani az oly használatos „miután“-t? és ha igen, miért? Annyi bizonyos, hogy a „miután“ és „mint-hogy“ szintén nem fedezi, nem pótolhatja egymást.

Lippay ur többi példáiban egyébként sok jó és megszívlelni való van; ajánlom is azok követését.

Most végül még csak egy rettenetes torzszülöttel kívánok rövidesen foglalkozni. Fogantatott pedig ez a torzszülött sajnos, de minden valószínűség szerint az igazgatóság C. IIIa ügyosztályában, mert máshol még sehol sem olvastam, csak az ezen ügyosztályból kikerült rendeletekben. Eleinte sajtóhibából származottnak tartottam, de midőn a folyó évi 20. sz. Hivatalos Lapban megjelent 22739. sz. rendeletben hatszor is következetesen ezt kellett olvasnom: „*rendeltető állomás*“, letettem arról a jámbor reményemről is, hogy talán sajtóhibával van dolgom.

Hát a ki ezt a „*rendeltető*“ szót össze-

házasítva az „*állomás*“-sal, először leírta, minden más nemzetségbeli lehet, csak nem magyar ember, mert különben még a lelkének is föl kellett volna háborodnia.

„Rendelő“, a ki valamit rendel, „rendeltető“ tehát csak az lehetne, a ki valamit más vagy mások közvetítésével rendel meg. Csak lehetne, mert „rendelő“ csak „rendelő“ marad még száz közvetítő mellett is; „*rendeltető állomás*“ pedig nem létező, elképzelhetetlen absurdum kifejezés, a melyet a magyar nyelv és a magyar gondolkodás egyáltalában nem tűr meg.

Forduljunk el tehát az ilyen és ehhez hasonló torzszülöttektől s maradjunk meg a magyaros gondolkodásra valló helyes képviselő egyszerű kifejezések mellett!

Jegyzizsgalat a régi szakaszos személykocsikban.

Miskolcz, július 26.

A magyar királyi államvasutak kezelésében álló egyes helyi érdekű vasutakon, továbbá egyes másodrangú vonalakon még régi rendszerű szakaszos (Asz., ABsz., Csz. sorozatu) személykocsik közlekednek a személyszállító vonatokban.

A közelmúltban egy hét alatt három oly

kívül neveltettek. Hat éves koromban kerültem jó dadámmal együtt haza, hol megmutatták új testvérkémet, ki négy évvel volt ifjabb nálam.

Édesapám nem törődött velem, sőt egyikünkkel sem; neveltetésünket teljesen mostohámra bízta. Sorsommal most már tisztában lehetsz! Mig mostohám gyermeke minden előnyben részesült, tőlem sokat, majdnem mindent megvontak.

Korán, gyermekésszel sokat töprengtem ezek fölött; azt hittem, hogy talán mert mostoha testvérem fiatalabb, nem esik oly szigorú elbírálás alá az ő cselekedete, mint az enyém. Igyekeztem aztán jó lenni, igyekeztem mostohámnak mindenben kedvére lenni; — hiába!

Határozott gyűlöletet éreztem minden irányból magam felé fordulni. Izgalmasan átéltem éjeken folyton töprengtem magamban, keresve a dolgok nyitját, de rá nem jöhöttem. Ugy vágyódtam valakinek a szeretete után; szerettem volna valakit, kinek búmat, bánatimat elbeszélhettem volna, de nem volt senkim, mert nem mertem bízni senkiben; így lettem zárkózott természetűvé.

Lassanként növekedve, éreztem a betegség csiráját mellemben, ugyanazt, mely édesanyámat megölte. Sokat, nagyon sokat szenvedtem eleinte; nem könnyen tudtam a halál gondolatával megbarátkozni.

Egy hűvös, esős napon annyira elgyengültem, hogy kénytelen voltam az ágyban maradni. Édesapám orvost hívatott. Mikor az orvos távozott,

atyám szemeiben először láttam egy oly sokat jelentő könyvet megcsillámlani. Megborzadtam, összehúzódtam takaróm alatt, mert ez a könyv feltárta előttem a jövőt. Tisztában voltam azzal, hogy meg kell halnom. Édesapám mogorva, bús tekintetét rámszegezve közelgett hozzám s éltében először szótlanul megcsókolt; ezután sem volt bizalmas hozzám, csak néha-néha vetett rám hosszas tekintetet. Éreztem a tekintetek okát, észrevettem szánakozását.

Ez kissé megörvendeztetett; szeretni nem tudott, de szánalmat mégis érezhettem irántam; eszébe jutott talán édesanyám hervadása, melynek felujulását, ismétlődését rajtam észlelte most.

Ekkor már tizenhetedik évemben voltam s tudtam, hogy meghalok. Hányszor szerettelek volna megcsókolni, hányszor kellett felém, szerető baráti csókra nyújtott orcádat érintetlenül hagyni, mert féltettelek. Féltettem mindenkit, a halál menyasszonyának tartottam magamat, tudva azt, hogy aki engem megcsókol, az velem jön a tulvilágra. Ettől akartalak én téged megölni.

És nem is csalódtam. Érzem, hogy napról-napra gyengülök, hervadozom, mint a tövéről leszakított ibolya.

Templomba szorgalmasan járogattam, ott a Szűz anya képe előtt térdelve nyertem vigaszt, enyhülést és megnyugvást szomorú sorsomban.

Értetni fogod tehát kedélyemet, testi-lelki kínaimat, értetni fogod tehát, miért nem voltam

eset fordult elő, hogy az ily kocsi nál menetközben teljesített jegyvizsgálat alkalmával a vizsgáló kalauz a futó deszkáról leest és csak különös szerencsének tulajdonítható, hogy egyik esetben sem történt az illetőnek komolyabb baja.

Kétségtelen, hogy az ily rendszerű kocsi nál a jegyvizsgálat menetközben már magában véve is veszélyes, mert a futódeszkákon való végig haladás, egyik kocsii futódeszkájáról a másikkra való átlépés és a kis helyen álló kalauznak az ajtók kinyitása és becsukásával járó nagyobb mozgásai könnyen az illetőnek lecsuszását vonhatják magok után, de mivel egyelőre ezen szakaszos kocsi közlekedtetésének beszüntetése és így ezen veszélyeknek önmaguktól való megszűnése nem várható, csak fokozott óvatossággal és elővigyázattal lehet az ilyen fajta eseteket elhárítani.

Mindenek előtt is arra kell törekedni, hogy a jegyvizsgálók lehetőleg az állomásokon való tartózkodás alatt és az utasok beszélése alkalmával igyekezzenek az összes jegyeket vagy legalább azok egy részét felülvizsgálni, hogy a menetközben való vizsgálat a legkisebb mértékre szoríttassék.

őszinte irányodban, miért voltam oly esügeteg, boldogtalan. Megálmodtam, hogy egy hét múlva meghalok, láttam temetésemet, minék beszélém el, majd meglátod! . . . Volna annyi erőm, hogy felkeljek, de nem akarom látni többé a tavasz szépségét, mely ellentéte az én tavaszomnak. Minden új életre kél, örül a természet ujjáébredésének, csak én hervadok, mikor a mindenség virul, csak én vagyok bús, mikor mindenki örül; velem búsul ablakom alatt egy kis fán fészkelő fülemile, néha-néha felém csipög, megvizgat; ha búsna lát, búsul ő is; összehuzódik, felborzolja tollacskaát, lehajtja fejcskáját, mintha velem együtt bánkódnék az élet mulandósága felett . . .

Fogadd szívesen tőlem ez utolsó sorokat és az emlékkönyvem, melyben csak egy bejegyzés van: tőled, csak egy virágszál: a tied. Látogasd meg olykor siromat, ültess rá ibolyát és olykor-olykor mondj egy rövidke imát a tulvilági nyugalmamért.

Erzem, közelg a vég!

Csakugyan nem fogom már a gyöngyvirág illatát érezni, téged se látlak többé soha! . . . Oh dehogy! foglak látni szokszor, mindig! Onnan a magasból, úgy, miként lelki szememmel most is látlak. Isten veled édes Mariskám!

Imádkozzál érettem!

Isten veled, a viszont látásra! . . .

Strausz Mór.

Ha vásárok, búcsúk, nagy sokadalmak vagy az idő rövidege ezt lehetetlenné teszi, a menetközben teljesített jegyvizsgálat alkalmával a legnagyobb óvatossággal járjanak el.

Nevezetesen a futódeszkákon haladás közben ne tartsanak kezükben semmit; a lyukasztó-fogót tegyék mindig zsebre, a lámpát igyekezzenek karjukra fűzni, hogy mind a két kézzel jól megkapaszkodhassanak; igyekezzenek a kocsii oldalához lapulva haladni, nehogy kiálló testük az ürszelvényen kívül esve, valamibe beakadjanak; lassan haladjanak és különösen egyik kocsii futódeszkájáról a másikkra való átlépés alkalmával nézzenek jól a lábuk elé, ha a távolságot nagyra tartják, ne lépjenek át, mert azt, hogy életbiztonságukat veszélyeztessék, nem kívánja, sőt egyenesen tiltja az intézet. Várják meg ilyenkor, még állomásra érnek és úgy folytassák a jegyvizsgálatot.

A szakaszok ajtajainak kinyitása alkalmával is nagyon vigyázni kell; így különösen tartózkodjanak a heves mozdulatoktól, az ajtó hirtelen való kinyitásától, mert az könnyen leesésüket vonhatja maga után; a jegyvizsgálat alkalmával menjenek be a szaka-

Innen-onnan.

Mit szeretne látni?

- Jancsi, eredj ki, jön az orvos.
- Hadd maradjak itt, mama.
- Minek?
- Papa azt mondta, hogy az orvos az orrodnál fogva vezet és ezt szeretném látni.

Tanács.

Ki tépelődik, bánkolódik,
Két világfájdalom gyötör,
Azt nem gyógyítja semmi többé,
Csak a sötét sir vagy -- a sör.

Kérdés: Mi a milliomos?

Felelet: A milliomos olyan boldog ember, a ki nek a hónap végén is van pénze.

A rossz feleség.

Szegény Péter bizony bajba van!
Gyötri őt az asszony untalan.
Egyszer hallá teljes éltiben
Péter tőle ezt a szót: „igen”.

szokba és ne álljanak a lépcsőn, mert ha szélroham vagy más ok folytán az ajtó becsapódik, könnyen leütheti, vagy megsértheti őket; azonkívül a vizsgálat is mindkét kezüket igénybe veszi és így nem kapaszkodhatván könnyen, ennek következtében könnyen elveszthetik az egyensúlyt.

Azonkívül az ajtók kinyitása előtt mindig legyenek figyelemmel a vonal viszonyaira, nehogy esetleg egy hid vagy más a pálya közelében levő lejtmutató vagy lassu-jelt mutató oszlop az ajtó kinyitása alkalmával veszélyessé válhasson rájuk nézve. A hidakon való áthaladás alatt egyáltalán ne tartózkodjanak a futódeszkákon.

Nem szabad vakmerőnek lenni és bravuroskodni, nyugodtan, vigyázva és óvatosan kell ezen amugy is veszélyes szolgálatot ellátni.

Őszintén óhajtjuk, hogy vajha meg lenne ezen sorainknak az a haszna, hogy a jegyvizsgáló személyzetet kellő óvatosságra bírná s ezáltal a balesetek száma a minimumra redukálódna.

—s—ó.

A kihágási büntető törvénykönyv 111. és 112. §§-nak alkalmazása.

Miskolcz, július 26.

A kihágási büntető törvénykönyv 111. és 112. §§-nak mily esetekre való alkalmazása és a kettő közötti különbségre nézve nemcsak a nem jogász, hanem jogász körökben is igen eltérők a nézetek.

Ezen sokszor téves magyarázatokat szülő nézetek tisztázását tettem e rövidke cikk feladatává.

Hogy minél tisztább legyen a kép, lássuk előbb a szakaszokat egyenként és szó szerint.

A 111. §. így hangzik: „Egy hónapig terjedhető elzárással és kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő: a ki a gőz- vagy más gépekre, mozdonyokra, vaspályákra vonatkozó, az életbiztonság, az egészség oltalma végett kiadott rendelet vagy szabályrendeletet megszegi.”

Ezen szakasz tehát nemcsak a vasutra, hanem minden gőz- vagy más hajtó erővel mozgatott gépekre, mozdonyokra kiadott rendelet vagy szabályrendelet áthágóira is vonatkozik, büntető szankciója tehát kiterjed az egyes gyárakban alkalmazott gépekre

A HÉT TÖRTÉNETE.

Miskolcz, július 27.

(dr.) Hogy mennyire képes a föld népét a birtokában vélt sérelem felizgatni, élénk bizonyítékot szolgáltatott arra a napokban Pánk hunyadmegyei oláh falu lakossága.

Pánk község legelő és erdőelkülönítési ügye a megengedhetőség kérdését illetőleg már 1881-ben jogerős befejezést nyert, azonban csak a legelőelkülönítés volt keresztül vihető, mert ennek költségeit részben az állam viseli, de nem az erdőelkülönítés, a melynek költségei egészben a szegénysorsu lakosságra hárultak volna. Évről-évre halasztották ez okból az erdőelkülönítést, mely idő alatt a falu népe beleélte magát abba, hogy a régi állapot érintetlenül fennmarad s minden ezzel ellenkező újítás törvénytelen. Azért azután, mikor az elmúlt hét első napjaiban a dévai kir. törvényszék bírója *Jakab István*, kit igazságossága miatt az ottani nép egyébként *Miatyánk*-nak nevez, megkezdte a helyszínén az elkülönítést — ellenséges állást foglalt el a bíróval szemben s a fedezete czéljából kirendelt 10 csendőr közé köveket és forró hamuval telt fazekakat hajítottak, a jegyzőkönyvek aláírását, valamint nevük bemondását megtagadták.

Jakab bíró erre visszavonult s újabb 30 csendőr kirendeléséért táviratozott a dévai szárnyparancsnoksághoz. A szárnyparancsnok *Török Kálmán* főhad-

nagy vezetése mellett még 20 csendőrt küldött ki más napra s az ily módon megerősített fedezettel kezdte meg működését a bíró. A férfi lakosság azonban a mikor látta, hogy a bíró tényleg hozzáfog az erdők megbecsüléséhez, más községbeliekkel együtt vörös zászlók alatt rendezett csoportokba gyűltek össze s formálisan elfoglalták az erdőkben levő magastatok közül azokat, a melyek az ut mellett voltak. A mint azután a bíró a közbirtokossággal, becselőkkel és csendőrökkel az erdőbe haladt, mázsányi köveket gördítettek az oláhok rájuk s *Jakab* bíró, ki elől járt, két ízben is komoly életveszedelemben forgott, mert két esetben is már csak az utolsó pillanatban sikerült őt kísérlőinek a reá irányított mázsányi szikla alól elrántani. Még válságosabbá lett a helyzet akkor, midőn egyszerre csak harmincz—negyven oláh is kezdett lövöldözni a fák mögül a bíróra és kísérlőire s valóságai Isten csodájának mondható, hogy senki meg nem sérült. A mindjobban növekedő veszély elhárítása érdekében azután a csendőrfőhadnagy négy csendőrnek tüzet vezényelt, a kik egymásután négyszer lőttek az elrejtőzködött oláhok felé. Erre azután az oláhok egyelőre abban hagyták ugyan a támadást, azonban minden újabb erdőrésznel hasonló módon kellett a bizottságnak a rejtékhelyekből lövöldöző oláhok támadásait visszaverni.

Hogy mennyi sérülés esett ezenközben, azt nem bírták megállapítani, mert az oláhok tagadják, hogy közülök valaki megsérült volna, sőt a sérülteket elrejtették.

éppúgy, mint a vaspályára és az azon mozgó járművekre.

A 111-ik §-ba ütköző kihágás felett az elkövetés helye szerint illetékes kir. járásbíróóság ítélkezik első fokban s hivatalból üldözendő kihágást képez.

A 112. §. így szól: „A ki vaspályán vagy ahhoz tartozó épületekben, a biztonság szempontjából kiadott rendeletet vagy intézkedést, — miután a felügyelő személyzet tagjai által figyelmeztetve lett, — megszegi: ötven forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.“

A 112. §. tehát tisztán csak a vaspályákra vonatkozik; más gőz- vagy egyéb hajtó erővel működő gépekre nézve kiadott rendelet vagy intézkedés áthágása ezen szakasz alá nem vonható.

A 112. §-ba ütköző kihágások szintén hivatalból üldöztetnek, ezek felett azonban az elkövetési hely szerint illetékes szolgabíró, vagy ha az elkövetés helye városok határára esik, az illető város rendőrkapitánya ítélkezik.

A 111. §. alá oly esetek vonhatók, a melyek az Üzletrendtartásban és az Üzletszabályzatban foglalt s az életbiztonság és egészség oltalmát célzó rendelkezések áthágását képezik; a 112. §. szerint pedig oly kihágási esetek büntetendők, a melyek az igazgatóság, üzletvezetőségek, szolgálati főnökségek alkalmas helyen írásban vagy

nyomtatásban kifüggesztett és a biztonságot célzó rendeleteinek, vagy a felügyeleti személyzet által — (állomásfőnök, forgalmi szolgálattevő, térfelügyelő, váltóór, pályaór, fűtőházfőnök, osztálymérnök stb.) hasonló czélből kiadott szóbeli rendelkezéseknek, utasításoknak áthágását képezik.

Az ily rendelkezés áthágása azonban csak akkor minősített a 112. §-ba ütköző kihágásnak, ha a kihágás alanya „arra a felügyeleti személyzet által figyelmeztetve lett“, a mivel egyértelmű az, ha a figyelmeztetés írásban vagy nyomtatásban mindenkinek szembetűnő, alkalmas helyen van kifüggesztve, mint például a vészfék indoklatlan használatára vonatkozó „figyelmeztetés.“

Ekként értelmezi és különbözteti meg a kihágási büntető törvénykönyv 111. és 112. §-ait dr. *Edvi Illés* Károly, egyike legkitűnőbb jogászaiknak s ezt az értelmezést fogadják el a bírói gyakorlatban királyi bíróságaink is, csak a közigazgatósági hatóságoknál fordulhat elő, hogy a szolgabíró, illetve rendőrkapitány a 111. §. szerinti kihágások felett is ítélkezik, illetve ilyeneket is a 112. §. szerint elbírálandó kihágásoknak minősít.

A felett, hogy mi vonható a 111. §. és mi a 112. §. után, nem lehet semmi kétségünk, ha csak a törvény világos szavait tekintjük is.

Csak azután állott be végre a kényszernyugalom, amikor Jakab bíró újabb távirati rendelkezésére egy zászlóalj katonaságot küldöttek ki, akik azután az oláhok az erdőben körülférték s a esendőrök segítségével a főkolompókat elfogva, közülük mintegy negyvenet a dévai ügyészség fogházába kísérték. Harmincz darab puskát koboztak el az oláhoktól, amelyekből 10 rögtöni vérmérgezést okozó apró rozsdás vasdarabokkal volt töltve.

* * *

Sokkal szerencsétlenebbül végződött a *pánki csatánál* Hamburg mellett a tengeren az elmúlt vasárnapon történt hajókatasztrófa.

A hamburgi „*Treue*“ dalosegyesület az elmúlt vasárnapon társas kirándulást rendezett a tenger melletti *Czank*-ba, a honnan azután a *Primus* nevű hajón vig dalolással tértek vissza este 11 óra felé.

Mintegy 185 ember volt a hajón és a társaság legnagyobb része épen vig poharazgatás között tárgyalta a kirándulás kellemes eseményeit, a mikor egyszerre a hajó óriási lökést kap, majdnem derekban kettétörök s rohamosan süllyedni kezd.

Az erre keletkezett óriási zürvavarban némelyek valóságos emberfeletti erővel igyekeztek embertársaikat, különösen a nőket és gyermekeket megmenteni, így egy *Eberhardt* nevű pincér négy nőt is kimentett egymásután s a mikor azután ötödikször is egy gyermek megmentése érdekében ugrik a süllyedő hajóra, a hajóromok elsüllyedési helyén keletkezett örvény nem

engedte többé felszínre jutni. A *katasztrófánál* mintegy 104-en a tenger hullámaiban lelték halálukat.

A *katasztrófa* úgy állott be, hogy közel már a hamburgi kikötőhöz egy *Hanza* nevű mélyjárata kereskedelmi hajó jött a *Primussal* szemben s a *Primus* kapitánya rosszul értve meg a kitérésit jelt, épen hajója oldalát fordította a nagy kereskedelmi hajó orrának, mely azután kettészelt a *Primust*.

Nagyzolás.

Főlszabadult a szabóinas. Első dolga, hogy nagy büszkén bemegy a trafikba és harsány hangon kiáltja:

- Kérek szivarokat!
- Milyeneket? — kérdé a trafikos
- Krajczárosokat!
- Hányakat?
- Most csak egyeket, máskor majd többeket.

*

Kétes ígért. Uj pénztáros kerül a vállalathoz.
— Az ön elődje — mondja a főnök — ezer forinttal megszökött; remélem önben megbízhatom.
— Biztosítom Uram, — felelt az uj hivatalnok — ezer forinttal én nem szököm meg.

A 111. §-ban ugyanis világosan kimondatik, hogy annak alapján oly kihágások bírálandók el, a melyek az egészség és életbiztonság oltalma végett kidott *rendelet* vagy *szabályrendelet* áthágását képezik. Szabályrendeletet csak hatóság adhat ki törvényeink értelmében. A *rendelet* a vagy szócskával van a *szabályrendelet*hez fűzve, s így az alatt csakis a szabályrendelettel törvény szerint egyenlő értékű rendeletet lehet érteni, ily természetű rendeletet pedig szintén csak hatóság adhat ki, de nem a vasutigazgatás szervei, melyek hatóságot nem képeznek. Így tehát a 111. §-ba ütköző kihágást csak oly cselekmény képezheti, a mely a császári patenssel kiadott és az 1867. évi XVI. t. cz. VIII. czikke értelmében törvényerővel felruházott Üzletrendtartásban és az 1892. évi XXV. t. cz. 2. és 4. §§-ban megadott felhatalmazás alapján a 83249—1902. IV. számú kereskedelmi miniszteri rendelettel kiadott Üzletszabályzatban az életbiztonság és egészség oltalmát érzéző rendelkezéseknek áthágását állapítja meg. Miután pedig a törvény, illetve törvényerejű rendeletek nem tudása, a kihágási büntető törvénykönyv 12. §-a és a büntető törvénykönyv 81. §-a szerint a büntethetőséget nem zárja ki s így, miután annak idején ugy az Üzletrendtartás, mint az Üzletszabályzat országos *Rendeletek Tárában* közzétettek, az ezek ellen vétők cselekményének

büntethetőségét az a körülmény, hogy az illetőt külön-külön senki sem figyelmeztette, nem befolyásolhatja, ha pedig külön is figyelmeztették az arra hivatott közegek, az a beszámítást csak súlyosbíthatja.

Azon állítás, mintha csupán annak ténye, hogy a kihágás elkövetőjét külön is figyelmeztették a vasuti közegek az Üzletrendtartás vagy Üzletszabályzat illető tiltó határozmányaira, magát a cselekményt a 112. §. szerinti kihágásnak minősítené: jogi absurdum, mert semmiféle cselekmény enyhébb minősítést nem nyerhet pusztán azon tény által, hogy a fennálló törvényen, illetve rendeleten kívül a cselekmény elkövetőjét külön is figyelmeztették.

A 112. §-nak azon kitétele: *miután a felügyelő személyzet tagja által figyelmeztetve lett* — csak azt jelenti, hogy ezen §. szerinti kihágás csak akkor foroghat fenn, ha a cselekményt elkövető, cselekményének tilos voltára előre külön figyelmeztetettik, mert hiszen másképen azt a tiltó rendelkezést nem is ismerheti, a mennyiben a vasutigazgatás egyes szervei által kiadott rendeletek a közönség számára csak kifüggesztett, vagy szóbeli figyelmeztetés által hozatnak a vasutal érintkező közönség tudomására.

Dr. Iharos István.

CSARNOK.

Borzasztó éjszaka.

(2)

Irta: Hector Malot.

Elbucsztam s a szobámba mentem. Az ilyen mulatságot, az ilyen beszélgetést nem szerettem soha.

Szép lassan levetkőztem, miközben a ma esti dolgok folyton ott motoszkáltak a fejemben. Jól átkutattam az egész szobát, megnéztem az ágy alját, a ruhaszekrényt, a függönyöket is behatóan megvizsgáltam s szokásom szerint éppen hideg fürdőt akartam venni.

Egyszerre zajt hallok a szomszéd-szobából, hangos beszédet:

— Jó éjszakát, igen tisztelt uram . . . hogyan? ön még mindig nem feküdt le? Kívánom, hogy ön is olyan jól aludjék, mint én . . . én már nyolcz napja nem feküdtem tisztességes ágyban.

Megismertem a kigyós-ember hangját. Első gondolatom az volt, hogy rögtön felöltözöm s másik szoba után nézek. De nem találtam valami mulatságos dolognak, hogy én most hidegvizes ruhával, bekötött nyakkal szaladgáljak másik szobát kérni, de meg — gondoltam — csak nem fogom bevallani, hogy félek. Különben is ostobaság lett volna, hiszen a kigyók nem kuszhatnak

át sem a falon, sem a kályha csövén keresztül. Megkeményítettem a szívemet, eloltottam a gyertyát és szépen belebujtam az ágyamba, mely a kigyós ember szobája ajtajával éppen szemben állt a másik oldalon.

Sokáig nem bírtam elaludni. Sázszor is megfordultam: hol a jobb, hol a bal oldalamba, de az a tudat, hogy csörgő- és pápaszemes-kigyók tanyáznak a szomszéd szobában, nem hagyott elaludni. Az ajtó alatt világosság hatolt be a szobámba, s rettegve gondoltam arra a pillanatra, mikor majd ez a fénysugár is kialszik. Hiszen, ha a szomszédom a gyertyát eloltja, mindjárt nem vigyázhat a foglyaira . . . Mi lesz akkor? . . .

A világosság eltűnt az ajtó alatt s az egész házban minden elcsendesedett. Koromsötét volt az éjszaka.

Hiába akartam elaludni: nem bírtam. Nem tudom, meddig hánykolódhattam ágyamban. Lehet, hogy egy óra hosszágig, lehet, hogy kettőig. Egyszerre csak valami gyöngé nesz ütötte meg a fületem s attól fogva még ugy sem bírtam elaludni. Teljesen éber állapotban felültem az ágyban s szívdobogva hallgatóztam.

Egészen szokatlan neszt hallottam. Gyöngé, alig hallható füttyölést, mely egy-két másodpercig szünetelt, s aztán megint ismétlődött. Ismét egy gyöngé fütty, majd megint csend. Hirtelen a gyújtó után nyultam, tapogattam mindenfele, de nem találtam. Eszembe jutott, hogy a gyer-

HIREK.

* **Frigyes főherceg veszélyben.** Frigyes főherceg Tátrafüredre való utazásában Trenésben komoly veszélyben forgott. Trenésben, mikor a szalonkocsijában elhelyezkedett, a kocsis hátsó kerekeihez **támasztékul fektetett fahasábot elfelejtették kivenni.** A gyorsvonathoz kapcsoláskor aztán a **szalonkocsi kerekei átugrottak** a fahasábot úgy, hogy a kocsis **majdnem fölborult**, de szerencsére **visszazökent.** A főhercegnek az **ijedtségen kívül más baja nem esett.** Hir szerint a mulasztás a váltóórt terheli, de a vizsgálatot a forgalmi szolgálattevőre, mint aki a köteles felügyeletet elmulasztotta, — szintén kiterjesztették.

* **A zsolna—rajeczi helyi érdekű vasút** mult évi nyeresége 34,033 korona volt, ami az 1900. évi 27,418 korona nyereséggel szemben tekintélyes többletnek mondható. A helyi érdekű vasút fejlődése a legszebb kilátásokkal kecsegteti a társaságot. Most különben a vasuti vonalnak Privigyével való összeköttetése is tervbe van véve. Értesüléseink szerint az előmunkálatokat már legközelebb meg is kezdik. A társaság a fürdőző közönség kényelmére újabb gyorsvonat közlekedést is vezetett be, úgy, hogy

Zsolnáról 32 perc alatt lehet Rajecz-fürdőbe eljutni.

* **A farkasréti villamos vasút.** A kereskedelemügyi miniszter értesítette a fővárost, hogy a Krisztina körút és az Alkotmány-utca találkozásánál létesítendő ideiglenes összekötő vágányokra vonatkozólag **kiadott helyhatósági építési engedélyt némi módosításokkal megerősítette.**

* **Halálos baleset.** Frey Ignác, a kassai-oderbergi vasut alkalmazottja, a márkusfalvi állomáson tolatás közben szerencsétlenül járt. Két kocsis ütközői közé került, a melyek a boldogtalan ember testét halálra zúzták. A végzetes szerencsétlenségnek Frey önmaga volt az oka.

* **Hazai találmány.** Berza Dániel iglói vasuti alkalmazott több évi kísérletezés után egy vaskályha-szerkezetet talált fel, **melynek igénybevételével tetemes égetőanyag megtakarítás érhető el.** Berza Dániel találmányára e napokban kapta meg a szabadalmat, úgy hogy most nagyban fogja gyártani a találmányával tökéletesített kályhákat. A Ksod. több állomásán, valamint magánosok e kályhákat már kipróbálták és azok minden tekintetben beváltak. Az előjelekből ítélve Berza munkája meghozza majd gyümölcseit és a feltaláló szép anyagi sikerekre is számíthat.

tyával együtt a kályha mellett hagytam. Pedig talán az életemet is odaadtam volna most egy pár gyújtóért. Szívem hevesen dobogott s tágra nyitott szemmel meredtem a sötétségbe.

Olyan sötét volt, mint valami sírboltban. A futtyhang mindinkább elnémult, de annál gyakrabban hallatszott valami sajátságos nesz, amiről nem tudtam kitalálni, honnan ered. Elkezdtem örült módon kiabálni, s vérem megfagyott: itt vannak a kigyók! Csak úgy lubiczoltam a hideg verítékben. A borzalom teljesen megbénította tagjaimat s szinte élettelenül rogytam vissza ágyamra.

A kigyók, ezek az utálatos csuszó-mászó férgek, valahogy az ajtó alatt való résen: éppen ott, ahol az imént azt a kétujjnyi széles fénysávot láttam szobámba áramlani, átkusztak. Ezeket a rettenetes hangokat meg a kigyók mozgása okozza s fejüket — zsákmányra való biztos kilátással — előre nyújtják. Így aztán azt is meg tudtam magyarázni, honnan ered az iménti halk nesz: a kigyó sima bőre csuszott a padlón és rögtön az az érzésem támadt, hogy az ágyam teli van jéghideg, utálatos csuszó-mászó állatokkal, melyek testem egész hosszában végig kigyóznak, testemet körülgyűrűzik, s nedves, ragadós nyelvüket arcomra öltögetik. Halálfélelem vett rajtam erőt.

De bármilyen kinos zavarban voltam is, mindig tudtam, mit csinállok, teljesen eszemnél

voltam. Tudtam azt, hogy a kigyóknak — ha már egyszer jóllaktak — nem kell más, csak meleg. Ha meleg helyen vannak, egészen jól érzik magukat s egyáltalán nem veszedelmesek. Kétségbeesett erőlködéssel fölkeltem, fogtam takarómat s szépen leborítottam a szoba közepére — s feszülten figyeltem, vajjon mit fognak most csinálni? Minden figyelmemet erre irányoztam s még a lélegzetemet is visszafojtottam.

Annyit azonban hamar észrevettem, hogy ettől fogva a hang folyton gyöngült s ritkábban ismétlődött. Hogyne, mikor olyan jó meleg fészket csináltam az utálatos férgeknek a takaromból! Végre aztán megszűnt minden nesz. Megkönnyebbülten sóhajtottam föl, s mindinkább magamhoz tértem szörnyű ijedségemből. De azzal teljesen tisztában voltam, hogy virradat előtt a lábamat az ágyból ki nem tehetem s így föl sem kelhetek, ha csak kigyóra nem akarok lépni. Még rá gondolni is borzasztó volt!...

A ki bele tudja magát képzelni kétségbeesett helyzetembe, elgondolhatja, mennyire szerettem volna már, hogy megvirradjon. Nagysokára halvány derengést láttam az ablakon, de ez olyan gyöngye fény volt, hogy azt csak a halálfélelem éleslátása fődözhette föl. De végre mégis világosodni kezdett, úgy hogy már az ablak és az árnyak körvonalait is meglehetősen kivehettem, s a butorok is mindinkább láthatókká váltak, de hát mit tartsak arról a nagy gombolyagról,

* **Hymen.** *Czövekh* Károly, a miskolci üzletvezetőség számosztályába beosztott hivatalnok, augusztus hó 9-én tartja esküvőjét *Thüröczy* Ferencz miskolci kir. adótárnok szép és művelt leányával: Annával.

* **A hittérítő pénze.** *Panesz* János hittérítő Brassóból Budapestre, egy fiatal emberrel utazott együtt, a kivel a kupéban elbeszélgetett. Amikor Budapestre ért és kiszállt a vonatból, szívélyesen elbúcsúzott utitársától. *Mekforát* nézett azonban, amidőn az utcán jövet pénztárczája, amelyben 210 korona volt, eltűnt. Valószínűleg az a barátságos fiatalember volt a tettes. A rendőrség most keresi.

* **Szerencsétlenül járt kalauz.** A Zágráb és Samobor között közlekedő személyvonat egyik jegyvizsgáló kalauza egy kanyarulatnál a vonatról oly szerencsétlenül bukott le, hogy a kerekek alá került, a melyek halálra gázolták.

* **Zsebmetszők a vonaton.** A napokban vásár volt Szepsiben, a melyre több lókereskedő is utazott. A tornai viczinálison aztán mindjárt a Kassáról való elindulás után álomba merültek a lókereskedők, a kiknek zsebeit utközben ügyes zsebtolvajok kifosztották. A legnagyobb kárt *Flesch* Adolf aszalói lókereskedő szenvedte, ki károsult társaival együtt jelentést tett az esetről.

* **A spanyol vasuti munkások sztrájkja.** A spanyol kormány reméli, hogy a vasuti munkások sztrájkja nem fog létre jönni, mert a

amelyet az én gyapjutarakóm borított? Hogyan győződjem meg ezen szörnyetegeknek a jelenlétéről, melyek itt a függöny redői alatt, a sötét árnyékban rejtőznek? Oh, hogyan ujjongtam örömben, mikor a jótékony napsugarak teljes pompájukban özönlöttek be az ablakokon, s a szoba minden zugát megvilágították! Attól fogva hogy világosodni kezdett, le sem vettem többé a szememet a szoba közepén levő gombolyagról, úgy hogy az erős nézéstől már a fejem is, szemem is megfájult; most már világosabban lehetett látni mindent. A takaró laposan szétterítve esett a padlóra és egyáltalán semmi mozgás nem árulta el, hogy van valami alatta.

E szerint hát hallucináció volt az egész? Fölhúztam papucsomat s leléptem a padlóra. A takaró nyugodtan hevert a helyén, mint a leg-tökletesebb ártatlanság. De én meg is vigyázattal kerültem meg párszor s igyekeztem közel lenni az ajtóhoz. És végre rájöttem a dolog nyitjára.

Mosdótálam, — amely vízzel teli a padlón állott, — egy ártatlan kis egérnek lett az éjjel névvesztés. Azon való kétségbeesett erőlködése, hogy onnan kímászék, okozta azt a neszt, amire én fölébredtem és halálküzdelmé a szegény kis állatnak lassu, tragikus halála volt az, ami engem akkor éjjel féltemben csaknem megörjített. Még aznap másik fogadóba költöztem.

(Vége.)

vasuti alkalmazottaknak csak öt százaléka esatlakozott a sztrájkhoz. Ez a remény azonban kissé vérmesnek látszik, mert már eddig is több vasutvonalon megszüntették a forgalmat. A vasuti munkások általános munkaszünetet akarnak létrehozni. A kormány megfelelő intézkedéseket tett.

* **Vonatkisiklás.** A páris-montaubani személyvonat *Les Aubrais* állomáson kisiklott. A *fűtő életét vesztette*, négy utas pedig megsebesült.

* **Beszűntetett forgalom.** A magyar északnyugati helyi érdekű vasut nyitra-jablonic-brezovai vonalán árvíz okozta pályarongálás miatt bizonytalan időre az összes forgalom beszüntetett.

* **Elhárított vasuti szerencsétlenség.** A napokban Szászváros és Piski között a pályáőr észrevette, hogy a vizár a vasuti töltést 10 méternyire alámosta s a sinek szabadon lógnak. Az éber pályáőr a vonatot vészjellel megállította, elhárítva ezzel egy bekövetkező és borzasztó katasztrófát.

* **Az államvasutak fölöslege.** A magyar királyi államvasutak igazgatósága július hó 11-én 500.000 koronát szállított be pénztári fölöslegeiből a m. kir. központi állampénztárba; az ez évi beszállítás 18,100.000 koronát tesz ki.

* **Baleset a vasuti műhelyben.** Könnyen végzettsé válhatott baleset történt a m. kir. államvasutak miskolci műhelyében. *Simon* József műhelymunkás a vasgyalunál volt elfoglalva, miközben a gyalut mozgó fogaskerek jobb kezét elkapta. Szerencsére sikerült a gépet hirtelen megállítani. *Simon* József sérülése azonban így is eléggé súlyos.

* **Lopás a vonaton.** Czegléd és Alberti-Irsa közt a vonaton elloptak *Braunner* Alajos gabonakereskedő cég képviselőjétől egy tárczát, a melyben egy kétezer koronás váltó volt, a melyen elfogadóként a *Szontágh* testvérek esákovai cég szerepel. A tolvajt *Stremintzer* József pinézér személyében elfogták. Valószínű, hogy egy bűntársa is van, aki Irsán kiszállt a vonatból.

* **Szétdarabolta a vonat.** A ferenczvárosi pályaudvaron *Szlovák* Mihály 25 éves napszám az 1001. számú fiumei gyorsvonat kerekei alá került, a melyek a szerencsétlen embert valósággal darabokra szaggatták. A szerencsétlenségnek maga Szlovák volt az oka, mert tilalom ellenére éppen akkor ment át a vágányokon, mikor a gyorsvonat ott át robotott.

* **Uj vasut a Bácskában.** A halas-rigyczai vasutat, a melynek nagy nemzetgazdasági hivatása van, szeptember végén kezdik építeni.

* **A magy. kir. államvasutak szállítási bevétele** június hóban 14,778.800 koronát tett ki, ami csaknem egyenlő a múlt év június havának szállítási bevételével. A folyó év első

felében a bevétel 89,114.400 korona volt, a mi a múlt év hasonló időszakához képest mintegy 3%-nyi csökkenést tüntet fel.

* **Forgalmi akadály.** A marosludas-besztercei helyi érdekű vasut nagyczég-budatelke-keesei vonalrészén árvíz okozta pályarongálás miatt július 21-től két napon át az összes forgalom szünetelt. A vonat Marosludáról csak Nagyczég Budatelkéig és vissza közlekedett, de a forgalmi akadály már elhárított.

* **Az ungvár-határszéli vasut** műszaki munkálatai gyorsan haladnak előre. A vasut építését a jövő tavasszal megkezdik. Az államvasutak igazgatóságának építési szakosztályában július 19-én a vonat alagútjának előtárnázására volt a versenytárgyalás.

* **Vészjelző elefánt.** Ilyesmí is csak kánikulában fordulhat elő. A *Busch*-cirkusz egyik elefántja ugyanis a Hamburg felé robogó vonaton ormányával megrántotta a vészjelzőt. A vonat nem messze Osnabrüctől megállt. A vasuti személyzet lázasan kutatótt, micsoda szerencsétlenség miatt rántották meg a vészféket. Végre megtalálták az unatkozó elefántot. Természetesen azonnal intézkedtek, s a vastagbőrűt olyan helyre szállították, a hol nem férhet hozzá a vészjelzőhöz.

* **Az államvasuti műhelyek tanulói.** A következő tanévben a magyar kir. államvasutak műhelyeiben 18, a diósgyőri vas- és acélgyárban hét székely tanulót helyeznek el kiképzés céljából.

VEGYESEK.

A mozdonyvezetők és fütők pihenési ideje Franciaországban. A franciaországi közmunka miniszter rendelete szerint a mozdonyvezetők- és fütőknek minden 10 napi szolgálat után legalább 30 órai pihenőt kell engedélyezni, két ilyen pihenési idő között azonban 20 napnál nagyobb időköz semmi esetre sem lehet.

Podgyászok vámkezelése. Sok kellemetlenséget okoz az éjjeli személyvonatokkal országhatáron átutazó utasoknak a vámkezelés. Legédesebb álmukból kell sokszor felkelniök, hogy podgyászukat a vámkezelésnek alája vessék. Ennek elkerülése végett az osztrák és porosz hatóságok a *Bécs* és *Berlin* között közlekedő éjjeli gyorsvonatoknál a vámkezelést a határon megszüntették és a vonatok megállására tették át. Hogy azonban az elszámolás ne hiúsíttassék meg, ezen vonatok kalauzkoesijaiban egy külön fülkét rekesztettek el, melybe az Oderberg állomáson vámkezelés alá nem jutó podgyász berakatik és a fülke ajtaja bezáratván, még külön vámzárral is illetatik. A podgyászok aztán Berlinben, illetőleg Bécsben a vonat megérkezése után a vámhatóság előtt vétetnek ki a fülkéből és kerülnek vámvizsgálat alá.

Személykocsik tisztántartása a porosz vasutakon. A porosz vasutak rendkívül nagy gondot fordítanak a személykocsik tisztántartására. Az ugynevezett **D** vonatoknál a személykocsikban külön tisztogatónők vannak alkalmazva, kik a vonattal utaznak és utközben is gondoskodnak arról, hogy a személykocsik és különösen a closetek folyton tisztán tartassanak.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szivesen közlünk rejtvényeket. —

Kiegészítő-rejtvény.

Közli: *Schmidt Károly.*

—ra	—dó
—ár	—avar
—ma	—omor
—ér	—ke
—ró	—áz
—ák	

Ezen csonka szavak elé oly betűk irandók, hogy azok külön sorban leírva egy magyar közmondást adjanak.

Megfejtését f. é. 24-ik számunkban hozzuk, a megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki.

Megfejtési határidő augusztus 6.

A f. é. 20-ik számunkban közölt rejtvény megfejtése:

Ellenzéki párt.

A kitűzött jutalmat a megfejtők közül sorshuzás utján *Gábor Zoltán* nyerte meg, kinek czimére ifj. *Görgey László* „Képtelen történetek” című kötetét postára tettük.

Szerkesztői üzenetek.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kik a folyó negyedévre járó előfizetésüket meg nem küldötték be, hogy azt postafordultával hozzánk juttatni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben a lap tovább küldését beszüntetjük.

Gy. N. S. Tornallya: Azok részére, kik ugy a M. Á. V., mint a Ks. Od. részéről féláru menetjegyváltására jogosító igazolvánnyal bírnak, a személypénztárak ezen igazolványok előmutatása ellenében közvetlen féláru menetjegyeket tartoznak kiadni. (Lásd Erdélyi „Rendeletek Tára” új kiadás I. kötet, 254. lapján foglalt és az 1897. 11-ik H. Lapban megjelent 154434/96. rendeletet.) — Másik kérdésére a jövő számban adunk választ.

P. Béla. Az ígért novellát várjuk.

Görög. Bártfa. Talán megakadt arra felé a postai közlekedés?

Dr. L. S. Kassa. Reméljük, hogy a vakációzás után be fogja váltani régi ígétét. Jó mulatságot.

T. A. Bécs. Köszönet a szives sorokért. — A eselvetés sikerre fog vezetni? — A 17. számból minden példányunk elfogyott s így, sajnálatunkra azt meg nem küldhetjük.

Buzogány. A tárcának sorát ejtjük, de csak a közlésre már régóta váró tárcák közreadása után. — Köszönet!

Nem közölhetők: A sirbolt titka. — A jövő. — Gábor nem halt meg, csak részeg.

Felelős szerkesztő: **Ifj. Görgey László.**

Képtelen Történetek.

Jrta

Jfy. Görgey László.

(Irenruh.)

Tizenkét humoreszket, jó kedvű apróságot tartalmaz a könyv, melynek célja az olvasó földérítése, nevetető szórakoztatása.

Tartalma:

- Előszó.*
1. Egy szerencsétlen flótás.	7. A nazarénus.
2. A balesetbiztosítás.	8. Mikor fedezték fel Amerikát?
3. Ne keresd a boldogságot messze földön sohasem.	9. Az én pártfogoltam.
4. A kalapok.	10. Szer a rossz álmok ellen.
5. Szerelmem története.	11. Lovagias ügy Lapos-háton.
6. Hajdan és most.	12. A balsejtelem.

Ára 1 korona.

Kapható s megrendelhető a **Haladás** kiadó-hivatalában.

Értesítés.

Miskolczon, Király-u. 5. szám alatt

Kubacska István ur vaskereskedésével szemben

urasságoktól levetett

férfiruhák és

használt butorok

vétetnek és eladatnak.

Kivánatra az eladó lakásán — levelező-lapon való meghívásra is — megjelenek.

Salon- és frack-öltönyök kölcsön kaphatók.

Ruhák tisztítása és javítása olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel

Rothstein Jakab,

bizományos.

GRÜNNBAUM ÁBRAHÁM

déli és hazai gyümölcs nagybani kereskedése
MISKOLCZ, Széchenyi-u. 92 sz.

Nem reklám!

de bebizonyult tény, hogy csakis nálam kapható a legjutányosabb árban:

Befőzni való spanyol meggy, cseresznye, baraczk, szilva és körte, ezenkívül mindenfajta déli gyümölcs, továbbá kávé és thea kitűnő minőségben, ugyszintén mindenféle zöldség, káposzta, zöldbab, uborka stb.

Miután friss gyümölcsből Ujvidékről naponta friss szállítmányt kapok, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a t. közönség igényeit a legolcsóbb árak mellett elégíthetem ki.

Vidéki rendelvényeket utánvét mellett azonnal eszközölök.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve. vagyok

kiváló tisztelettel

Grünbaum Ábrahám.

HIRDETÉSEK

a

„HALADÁS”

részére felvétetnek

a kiadóhivatalban, Szemere-utca 26. sz.

